

ΚΕΠ ΥΓΕΙΑΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

Καρκίνος Δέρματος – Μελάνωμα-Πρόληψη-Θεραπεία

Με αφορμή την Ελληνική Εβδομάδα κατά του καρκίνου του δέρματος & Ευρωπαϊκή Ημέρα μελανώματος (8- 12 Μαΐου), θα θέλαμε να ενημερώσουμε τους πολίτες μας, για το τί είναι ακριβώς το μελάνωμα καθώς και τα μέτρα πρόληψης και θεραπείας του.

Ορισμός

Το μελάνωμα είναι μια μορφή καρκίνου του δέρματος που δημιουργείται από την κακοήγη εξαλλαγή των μελανοκυττάρων της επιδερμίδας. Τα μελανοκύτταρα είναι τα κύτταρα που παράγουν την χρωστική του δέρματος την μελανίνη, μια πρωτεΐνη που έχει το ρόλο να προστατεύει το δέρμα από τη βλαπτική επίδραση της υπεριώδους ακτινοβολίας, που είναι ο κατ' εξοχήν καρκινογενετικός παράγοντας για το δέρμα.

Η αλόγιστη και απότομη έκθεση στην υπεριώδη ακτινοβολία είναι ο κυριότερος αιτιολογικός παράγοντας κινδύνου για την εμφάνιση μελανώματος σε ποσοστό 70 - 80%. Προδιαθεσικοί παράγοντες επίσης μπορεί να αποτελέσουν η κληρονομικότητα, ο τύπος δέρματος, ο χρόνιος ερεθισμός σπύλων (ελιών) και η ανοσοκαταστολή. Επιπλέον, το κακόηθες μελάνωμα μπορεί να προέρχεται από εξαλλαγή μιας κακοήθους φακής, συγγενών σπύλων ή μελανοκυτταρικών σπύλων.

Η λήψη αντισυλληπτικών δισκίων, τα περισσότερα από τα οποία περιέχουν προγεστερινοειδείς παράγοντες, έχει επίσης συσχετιστεί με αυξημένη συχνότητα εμφάνισης μελανωμάτων επιφανειακής ανάπτυξης.

Τελευταίες έρευνες υποστηρίζουν ότι η νόσος σχετίζεται με τη δράση ορμονών, και μεμονωμένοι ασθενείς παρουσίασαν εντυπωσιακό ιστορικό υποτροπών και ταχεία εξέλιξη της νόσου που σχετιζόταν με την εγκυμοσύνη.

Παράγοντες κινδύνου- επιδημιολογία

Το μελάνωμα είναι συχνότερο στις ηλικίες ανάμεσα στα 20 και στα 60 έτη, εμφανίζεται με την ίδια συχνότητα και στα δύο φύλα και σπάνια εμφανίζεται πριν από την εφηβεία. Εντούτοις ο αριθμός των νέων με πρωτοπαθή μελανώματα αυξήθηκε τα τελευταία χρόνια.

Οι συχνότερες εντοπίσεις του μελανωματος αφορούν το τριχωτό της κεφαλής, την πλάτη, το λαιμό, τον κορμό, τα χέρια, τα πόδια (κνήμη) και σπάνια τα νύχια. Πρωτοπαθή μελανώματα μπορεί να παρουσιαστούν ακόμα και σε «μελαχρινά» άτομα (σκουρόχρωμης επιδερμίδας), στα πέλματα και στις παλάμες και στους βλεννογόνους του σώματος (π.χ στόμα). Σημαντικό επίσης είναι ότι το 30% περίπου των μελανωμάτων αναπτύσσεται σε προϋπάρχοντες σπίλους ενώ το υπόλοιπο 70% εξαρχής στο δέρμα.

Τα άτομα που έχουν περισσότερες πιθανότητες να εμφανίσουν μελάνωμα και συνεπώς πρέπει να προσέχουν περισσότερο είναι :

- Τα άτομα με κόκκινα ή ξανθά μαλλιά και ανοιχτόχρωμη επιδερμίδα (τύπου I,II), που καίγονται εύκολα και δεν μαυρίζουν, αντιμετωπίζουν υψηλότερο κίνδυνο και ακολουθούν τα ξανθά άτομα με ανοιχτόχρωμα μάτια και με ύπαρξη εφηλίδων (φακίδων).
- Οι λευκοί με πολλούς κοινούς μελαγχρωματικούς σπίλους περισσότερους από 50 διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο.
- Άτομα με ατομικό και οικογενειακό ιστορικό ηλιακών εγκαυμάτων λόγω έκθεσης στην ηλιακή ακτινοβολία, ιδιαίτερα κατά την παιδική ηλικία.
- Άνθρωποι με αποδυναμωμένο ανοσοποιητικό σύστημα.
- Άτομα με οικογενειακό ιστορικό μελανώματος.
- Άτομα με δυσπλαστικούς και συγγενείς σπίλους (γιγάντιες, ακανόνιστες ελιές) που εκτίθενται συνεχώς στην υπεριώδη ακτινοβολία.

Διάγνωση

Συχνά, η πρώτη ένδειξη για το μελάνωμα είναι η αλλαγή στο μέγεθος, σχήμα ή χρώμα ενός σπίλου (ελιάς). Η διάγνωση γίνεται κλινικά από το Δερματολόγο με τη βοήθεια σύγχρονων, απεικονιστικών συσκευών (ψηφιακών δερματοσκοπίων) με

τις οποίες φωτογραφίζεται, καταγράφεται και αναλύεται με ακρίβεια η θέση, το χρώμα, το μέγεθος και η μορφολογία των βλαβών του δέρματος. Για την ακριβή διάγνωση όμως μιας ύποπτης «ελιάς», είναι απαραίτητη η χειρουργική αφαίρεση και η βιοψία του σπίλου. Το σύστημα "ABCDE" αποτελεί επίσης ένα μνημονικό κανόνα για τον εντοπισμό ύποπτων ελιών στο δέρμα.

Θεραπεία

Η έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία είναι κανόνας στην ιατρική κι αυτό ισχύει ιδιαίτερα για το μελάνωμα. Η θεραπεία εξαρτάται από το στάδιο του καρκίνου. Όταν πρωτοεμφανιστεί και διαγνωσθεί έγκαιρα το μελάνωμα, ως κακοήθης σπίλος (ελιά), υπάρχουν αρκετές πιθανότητες να αντιμετωπιστεί με περιορισμένη χειρουργική επέμβαση και να είναι πλήρως ιάσιμο. Είναι λοιπόν τεράστιας σημασίας η αναγνώριση των πρώιμων σημείων του μελανώματος τα οποία πρέπει να αποσπούν άμεσα την προσοχή και την αντιμετώπιση τους, κυρίως από τον δερματολόγο.

Πρόληψη

Η αποφυγή της αλόγιστης και απότομης έκθεσης στον ήλιο, η σωστή και συχνή χρήση αντιηλιακού με ψηλό δείκτη προστασίας, καθώς και η προστασία ιδιαίτερα των παιδιών με καπέλα, ενδύματα και αντιηλιακά, είναι απαραίτητα μέτρα για την υπεράσπιση του δέρματος από ένα «φίλο» που δεν διστάζει να δείξει τα δόντια.

Ας αξιοποιήσουμε την ευκαιρία για να δώσουμε την απαιτούμενη σημασία στην «παλιά ελιά» που έχουμε εδώ και καιρό. Ας μην ξεχνάμε ότι η πρόληψη είναι το παν!

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ΚΕΠ Υγείας και τα 7 νοσήματα που περιλαμβάνει απευθυνθείτε στην Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου Γαλατσίου.

Γεωργίου Βάσσου 5, τηλέφωνο:2102222011

